

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.05.2007, sp. zn. 4 Tz 34/2007, ECLI:CZ:NS:2007:4.TZ.34.2007.1

Číslo: 9/2008

Právní věta: Je-li za trestný čin, jehož horní hranice sazby trestu odnětí svobody stanovená ve zvláštní části trestního zákona činí 6 měsíců, ukládán trest obecně prospěšných prací (§ 45 odst. 1 tr. zák.), může být jeho výměra stanovena jen tak, aby po případné přeměně celého nevykonaného trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody nebyla po přepočtu podle § 45a odst. 4 tr. zák. překročena uvedená maximální výměra trestu odnětí svobody.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.05.2007

Spisová značka: 4 Tz 34/2007

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Obecně prospěšné práce

Předpisy: § 45a odst. 1 tr. zák.
§ 45a odst. 4 tr. zák.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ve prospěch obviněného D. Č. rozhodl tak, že pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Jičíně ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. 2 T 172/2005, byl porušen zákon v ustanoveních § 45a odst. 4 a § 171 odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného a napadený trestní příkaz zrušil v celém rozsahu. Současně Okresnímu soudu v Jičíně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Trestním příkazem Okresního soudu v Jičíně ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. 2 T 172/2005, byl obviněný D. Č. uznán vinným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., jehož se dopustil tím, že dne 1. 12. 2005 v 8.30 hod. v S., řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. Renault, a to přesto, že mu byl trestním příkazem Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 30. 8. 2004, sp. zn. 3 T 114/2004, který nabyl právní moci dne 22. 9. 2004, uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 18 měsíců. Za uvedený trestný čin byl obviněnému uložen podle § 171 odst. 1 tr. zák. za použití § 45 odst. 1, 2 a § 45a odst. 1 tr. zák. trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin. Trestní příkaz Okresního soudu v Jičíně ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. 2 T 172/2005, nabyl právní moci dne 3. 1. 2006.

Proti posledně citovanému trestnímu příkazu podal ministr spravedlnosti stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněného D. Č. Podle názoru ministra spravedlnosti byl napadeným trestním příkazem porušen zákon v neprospěch obviněného v ustanoveních § 45a odst. 1, 4 tr. zák. ve vztahu k § 171 odst. 1 tr. zák., a v řízení předcházejícím v ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Trest obecně prospěšných prací sice lze uložit v rozmezí od 50 do 400 hodin, avšak podle ministra spravedlnosti jej může soud konkrétně stanovit jen v takové výměře, aby při jeho případné přeměně v trest odnětí svobody podle § 45a odst. 4 tr. zák. nebyla překročena horní hranice trestu odnětí svobody stanovená ve zvláštní části trestního zákona za příslušný trestný čin, což se týká trestných činů se sazbou trestu odnětí svobody do 6 měsíců. Obviněnému D. Č. byl uložen trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin a při přeměně trestu to pak představuje trest odnětí svobody v trvání 200 dnů, tedy 6 měsíců a 20 dnů. Takto však byla překročena horní hranice trestní sazby podle § 171 odst. 1 tr. zák., která činí 6 měsíců. Ministr spravedlnosti proto navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil porušení zákona v namítaném rozsahu v neprospěch obviněného D. Č., aby zrušil napadené rozhodnutí, včetně všech dalších rozhodnutí na něj obsahově navazujících, která zrušením pozbyla podkladu, a poté aby věc přikázal k novému projednání a rozhodnutí Okresnímu soudu v Jičíně.

Nejvyšší soud po přezkoumání věci shledal, že zákon byl porušen.

Protože podle § 45a odst. 1 tr. zák. lze uložit trest obecně prospěšných prací ve výměře od 50 do 400 hodin, Okresní soud v Jičíně v tomto směru nepochybil, pokud obviněnému D. Č. uložil trest obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin. Stížnosti pro porušení zákona tedy nelze přisvědčit v závěru, že zákon byl porušen i v citovaném ustanovení.

Stížnost pro porušení zákona však zcela důvodně poukazuje na skutečnost, že trestní sazba za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., jehož skutkovou podstatu obviněný D. Č. svým protiprávním zaviněným jednáním naplnil, činí až 6 měsíců trestu odnětí svobody, jinak může být uložen i peněžitý trest.

Podle názoru Nejvyššího soudu již při ukládání trestu obecně prospěšných prací musí soud uvažovat i o situaci, že obviněný v době od odsouzení do skončení výkonu tohoto trestu nepovede řádný život anebo zaviněně nevykoná část či dokonce celý uložený trest obecně prospěšných prací. V takovém případě je soud posléze povinen postupovat v intencích ustanovení § 45a odst. 4 tr. zák. a rozhodnout o tom, že zbytek či celý nevykonaný trest obecně prospěšných prací přemění v trest odnětí svobody, přičemž postupuje podle zákonné směrnice, že každé i jen započaté 2 hodiny tohoto nevykonaného trestu se počítají za 1 den odnětí svobody.

Je-li trestní sazba trestu odnětí svobody u trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. limitována horní hranicí ve výši maximálně 6 měsíců, je zřejmé, že při přepočtu trestu obecně prospěšných prací ve výměře 400 hodin podle zásad rozvedených výše na trest odnětí svobody by byla uvedena maximální výše trestní sazby trestu odnětí svobody překročena. Ve svých důsledcích by to znamenalo, že odsouzenému by při celém nevykonaném trestu obecně prospěšných prací musel být nařízen výkon trestu odnětí svobody v délce 6 měsíců a 20 dnů, jak správně argumentuje stížnost pro porušení zákona. Trest uložený obviněnému D. Č. je tak ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost, když tento nepoměr je nutno konstatovat vždy, je-li trest uložen ve výměře nad horní hranicí trestní sazby (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2001, sp. zn. [3 Tz 262/2000](#), publikovaný pod č. T 7. ve svazku 1 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu vydávaného Nakladatelstvem C. H. Beck, Praha 2001). Byť v daném případě jde o úvahu o případném budoucím postupu podle § 45a odst. 4 tr. zák., musí být tato úvaha zohledněna již při rozhodování o výši trestu do té míry, aby i tento možný další postup a jeho budoucí výsledky byly v souladu se zákonem.

Nejvyšší soud vzhledem k výše uvedené argumentaci vyslovil podle § 268 odst. 2 tr. ř., že

pravomocným trestním příkazem Okresního soudu v Jičíně ze dne 20. 12. 2005, sp. zn. 2 T 172/2005, byl porušen zákon v ustanoveních § 45a odst. 4 a § 171 odst. 1 tr. zák. v neprospěch obviněného D. Č. Znění zákonných norem není předmětem dokazování, proto Nejvyšší soud naopak neshledal porušení zákona v ustanoveních § 2 odst. 5 a 6 tr. ř. Podle § 269 odst. 2 tr. ř. byl napadený trestní příkaz zrušen v celém rozsahu a podle § 270 odst. 1 tr. ř. byla věc přikázána Okresnímu soudu v Jičíně, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Jeho úkolem bude nově ve věci rozhodnout o vině a trestu, přičemž v případě opětovného uložení trestu obecně prospěšných prací musí ve výměře trestu zohlednit ustanovení § 45 odst. 4 tr. zák.